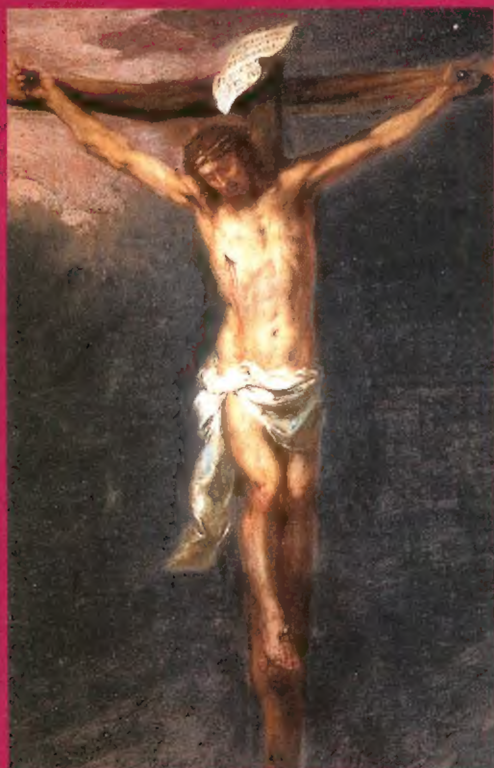
PULKIM ANT KELIŲ

Už Katalikų Tradiciją

2001 kovas - balandis Nr. 8

Brangūs broliai ir seserys Kristuje!

Prabėgo Kalėdų švenčių laikas ir Gavėnios atgaila bei santūra užleis vietą Velykų stebuklams ir grožiui.

Velykų šventė yra didžiausia ir svarbiausia šventė Katalikų Bažnyčios liturginiame kalendoriuje. Velykos - tai Kristaus triumfas prieš blogį, pergalingas žmonijos atpirkimas. Tai mūsų Viešpaties pergalė prieš tamsos jėgas, prieš Adomo nuodėmę, kuri laiko vergijoje kiekvieną naują žmogų, atėjusį į šį pasaulį, kol apvalantieji krikšto vandenys tyrai nuplauna sielą.

Iš tiesų, kai mūsų Viešpats trečią dieną prisikėlė ir apsireiškė žmonėms, Jo misija tapo įvykdyta ir Šėtono valdžia pasauliui, gauta Adomui nupuolus, visiems laikams buvo išplėšta iš jo rankų.

Kokie laimingi turėjo jaustis apaštalai, matydami savo taip mylėtą Mokytoją ir Išganytoją vėl gyvą. Pilnas Kristaus pergalės prieš mirtį suvokimas juos apšvietė tik per Sekmines, kai Šventoji Dvasia pagaliau pakėlė tamsos uždangą nuo jų sąmonės. Tik tada apaštalai suprato tikrąją prisikėlimo prasmę.

Iš tiesų, tikėjimas tikru Mūsų Viešpaties kūno prisikėlimu yra pats katalikų Tikėjimo centras, viena tiesa, be kurios visos kitos būtų bevertės. Argi šventas Paulius nesušuko: *O jei Kristus nebuvo prikeltas, tai jūsų Tikėjimas tuščias, ir jūs dar tebesate savo nuodėmėse. (I Kor 15, 17)* Taip, jei Kristui nebūtų pavykę prisikelti iš numirusių, Jis nebūtų Dievas, kuriam vieninteliam tai įmanoma. Jei Kristus nebūtų Dievas, jis nebūtų sumokėjęs pakankamos kainos už mūsų nuodėmes. Jei mūsų nuodėmės nebūtų nuplautos Kristaus mirtimi, žmogus iki šiol būtų pražūtyje. Mūsų tikėjimas amžinuoju gyvenimu ir visagaliu Dievo gailestingumu būtų beprasmis, dangus neįmanomas pasiekti, o katalikų Tikėjimas būtų melas.

Kristus prisikėlė iš numirusių, tai yra istorinis faktas. Deja atsiranda daug žmonių, abejojančių šia akivaizdžia ir tradicine Tikėjimo tiesa. Dar blogiau, esama aukštų Bažnyčios hierarchų, kurie galvoja, kad yra gerai broliautis su Kristaus prisikėlimo

neigėjais. Šiandieninis neteisingas ekumenizmas siekia santarvės, ne - jis pataikauja kitoms religijoms ir siekia sulyginti vienintelę tikrąją religiją su antikrikščioniškomis religijomis - islamu, judaizmu, budizmu ir daugeliu kitų. Ko gi mes galime iš jų pasimokyti? Ką mes galime gauti iš jų? Katalikų Tikėjimo teisingumas yra pagrįstas istorine mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus prisikėlimo realybe. Ir tai yra Katalikų Bažnyčios, Popiežiaus ir visų Vyskupų pareiga mokyti šios tiesos pasaulį, sekant pavyzdžiu šv. Petro, kuris pamokslavo žydams Šventykloje:

„Abraomo Dievas, Izaoko Dievas, Jokūbo Dievas - mūsų protėvių Dievas - pašlovino savo Sūnų Jėzų, kurį jūs išdavėte ir kurio išsigynėte Pilotui, kai tas buvo benusprendžiąs jį paleisti. Jūs išsižadėjote Šventojo ir Teisiojo, o pareikalavote atiduoti jums žmogžudį. Jūs nužudėte gyvybės Kūrėją, kurį Dievas prikėlė iš numirusių, ir mes esame to liudytojai. Jėzaus vardas - dėlei tikėjimo jo vardu - tvirtą padarė tą, kurį jūs matote ir pažįstate. Iš Jėzaus kylantis tikėjimas jam suteikė tikrą sveikatą jūsų visų akyse.

O dabar broliai, aš žinau, kad jūs taip padarėte iš nežinojimo kaip ir jūsų vadai. Taip Dievas įvykdė, ką iš anksto buvo paskelbęs visų pranašų lūpomis, būtent, kad jo Mesijas kentėsiąs. Tad atgailaukite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės, kad nuo Viešpaties veidų ateitų paguodos metas ir jis atsiųstų jums skirtąjį Mesiją Jėzų. Jį turi priimti dangus iki visų dalykų atnaujinimo meto. Dievas tai nuo amžių paskelbė savo šventųjų pranašų lūpomis. Antai Mozė yra pasakęs: *Viešpats jūsų Dievas iš jūsų brolių jums pažadins pranašą kaip mane. Klausykite jo visame kame, ką tik jis jums sakys. O kas to pranašo neklausys, bus išdildytas iš savo tautos.* Ir visi pranašai, kurie tik bylojo nuo Samuelio laikų, vienas po kito skelbė šias dienas.

> Jūs esate vaikai pranašų ir tos Sandoros, kurią Dievas sudarė su jūsų protėviais, tardamas Abraomui: *Tavo palikuonyse bus palaimintos visos žemės giminės.* Dievas pirmiausia jums pažadino ir pasiuntė savo Sūnų, kad jis atneštų jums palaimą, atitraukdamas kiekvieną nuo jo nusikaltimų. (Apd 3 12-26)

Kokie tinkami šie žodžiai yra netgi šiandieną. Nors Kristus yra pasaulio Sutvėrėjas, Išganytojas ir valdovas, nors Jam priklauso visi žmonės, visos tautos ir visi tvariniai, Jis yra išvarytas iš kiekvieno visuomeninio ir asmeninio gyvenimo kampelio. Prieš du tūkstančius metų žydai nukryžiavo mūsų Viešpatį. Šiandien visas pasaulis kryžiuoja Jį, išstumdamas Jį iš visų viešų ir privačių reikalų, priimdamas kitų religijų klaidas, ar tiesiog ignoruodamas jį. Šiandien pasaulis eina „į šviesią ateitį", netgi Katalikų Bažnyčios vadovybė skelbia trečiąjį tūkstantmetį taikos, klestėjimo ir laimės Naujuoju Amžiumi. Tačiau kokia taika, koks klestėjimas, kokia laimė gali ateiti į ateistinį pasaulį, kur Dievas yra sumenkinamas iki dalyko, kurį galima priimti arba ne, o Katalikų Bažnyčios vienatinumas ir išskirtinumas paverčiamas asmeninio pasirinkimo reikalu.

Kristaus prisikėlimas įrodė Jo dieviškumą. Kristaus dieviškumas vertė Petrą ir kitus apaštalus skelbti Kristų ir jo mokymą pasauliui ir versti pasaulį atsigręžti į jo Išganytoją Kristų:

> Tebūnie jums ir visai Izraelio tautai žinoma, [kad] vardu mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Nazariečio, kurį jūs nukryžiavote ir kurį Dievas prikėlė iš numirusių! Tik jo vardu šis vyras jūsų akivaizdoje stovi sveikas. **Jėzus yra *akmuo, kurį jūs statytojai atmetėte ir kuris tapo kertiniu akmeniu.* Ir nėra niekame kitame išgelbėjimo, nes neduota žmonėms po dangum kito vardo, kuriuo galėtume būti išgelbėti.** (Apd 4 10-12)

Jeigu mūsų tikėjimas Kristaus prisikėlimu yra teisingas, tvirtas ir tikras, tai mes tikėsime, kad sielos negalima išgelbėti jokiu kitu vardu, išskyrus Kristaus vardą. Kadangi Kristaus prisikėlimas yra jo dieviškumo įrodymas, Kristus yra Dievas. Todėl jo mokymas ir jo įsakymas tikėti ir krikštyti visus žmones, įtraukiant juos į Katalikų Bažnyčią saisto visus žmones, iš kokios rasės, kultūros ar aplinkos jie bebūtų kilę. Mes turime tai sakyti pagonims, žydams, musulmonams, budistams, induistams, animistams, visų konfesijų krikščionims, kurie atsiskyrė nuo Katalikų Bažnyčios, o tuo pačiu nuo Kristaus (kadangi Katalikų Bažnyčia yra mistinis Kristaus kūnas), turime kviesti juos: ateikite, įsiklausykite, įtikėkite, atsiverskite, pasikrikštykite, sugrįžkite į vienintelę tikrąją Kristaus kaimenę, jeigu norite būti išganyti.

Tai yra tikrasis ekumenizmas, kurį turėtų praktikuoti dabartinis mūsų Popiežius bei Vyskupai, ekumenizmas apibrėžtas ir smulkiai aptartas popiežiaus Pijaus XI enciklikoje *Mortalium animos*.

Brangūs broliai ir seserys, tegul Kristaus prisikėlimo ir dieviškumo tiesa šviečia jūsų širdyse. Tegul mūsų gyvenimas paklūsta Jam ir Jo mokymui. Tegul malonės sėkla, pasėta sieloje per krikštą, triumfuoja širdyse tikinčiųjų, ištikimų Katalikų Bažnyčiai ir Jos amžinajam mokymui, taip kaip Kristus triumfavo prieš savo priešus. Nuolatos melskimės už Šventąjį Tėvą Joną Paulių II ir už mūsų Vyskupus, kad jie kaip apaštalai taptų Prisikėlimo liudininkais, Kristaus ir Katalikų Bažnyčios dieviškumo skelbėjais, ir parodytų visiems žmonėms būtinybę priklausyti Katalikų Bažnyčiai, norint būti išganytiems. **Nes nėra niekame kitame išgelbėjimo, nes neduota žmonėms po dangum kito vardo, kuriuo galėtume būti išgelbėti.**

Sveiki sulaukę Šventų Velykų!

Tėvas John Brucciani

VYSKUPAS DE CASTRO MAYER IR NAUJOSIOS MIŠIOS

Šviesios atminties vyskupas Antonio de Castro Mayer buvo vienas iš nedaugelio pasaulio vyskupų, atvirai ir nuosekliai pasipriešinusių Tikėjimą griaunančioms reformoms po II Vatikano susirinkimo. Jo vadovaujama Campos diecezija neįsileido modernistinių reformų bei naujosios liturgijos, likdama paskutine tradicine vyskupija pasaulyje. Tradiciją išstumti pavyko tik persekiojimais. Mons. de Castro Mayer, gelbėdamas Bažnyčią, kartu su arkivysk. Lefebvre dalyvavo garsiojoje 4 vyskupų konsekracijoje Econe. Šis laiškas buvo parašytas 2 mėnesiai prieš Naujųjų Mišių įvedimą, kai vysk. de Castro Mayer paaiškino popiežiui Pauliui VI savo nepritarimą *Novus Ordo Missae*.

Laiškas popiežiui Pauliui VI

Campos, 1969 rugsėjo 12

Švenčiausiasis Tėve,

Gerai susipažinęs su *Novus Ordo Missae* (Naujosios Mišios laikomos po II Vatikano Susirinkimo - red. past.), kurios bus pradėtos įgyvendinti nuo lapkričio 30 d. bei po asmeninių maldų ir meditacijų, aš padariau išvadą, kad mano, kaip katalikų kunigo ir vyskupo, pareiga yra išsakyti Jūsų Šventenybei mano sąžinės priekaištus ir su dėkingo sūnaus pagarba bei pasitikėjimu Kristaus vietininku suformuluoti tokį prašymą.

Naujosios Mišios (*Novus Ordo Missae*) su jų praleidimais

ir įprastinės Mišių tvarkos pokyčiais, kaip ir didelis skaičius bendrųjų taisyklių, kurios apibūdina Naujųjų Mišių sampratą, parodo, kad jos reikiamai neišreiškia Šventosios Aukos teologijos, kuri buvo pagrįsta Šventojo Tridento Susirinkimo XXII sesijoje. Elementaraus katekizmo dėstymas negali paneigti to fakto. Žemiau išdėstysiu priežastis kurios, mano nuomone, pagrindžia šią išvadą.

Pastoraciniai motyvai, kuriais galėtų būti remiamasi, pasisakant už naująją Mišių struktūrą, negali priversti mūsų pamiršti doktrininių argumentų prieš ją. Be to, tie motyvai neatrodo pagrįsti. Pokyčiai, kuriuos sukėlė Naujosios Mišios, nepadidino tikinčiųjų tikėjimo ir pamaldumo. Priešingai, jie lieka pasimetę sumaištyje, kurią sukėlė Naujosios Mišios, kadangi jos skleidžia idėją, jog nėra nieko, ko negalima būtų pakeisti Šventojoje Bažnyčioje, net ir Švenčiausiosios Mišių Aukos.

Be to, kaip aš pažymėjau išvardintose priežastyse, Naujosios Mišios ne tik neįkvepia užsidegimo, bet priešingai, susilpnina tikėjimą pagrindinėmis katalikų gyvenimo tiesomis, tokiomis kaip realusis Jėzaus Kristaus buvimas Švenčiausiame Sakramente, atperkamosios Aukos tikrumas, hierarchinė kunigystė.

Tuo aš atlieku pareigą savo sąžinės reikalavimams, nuolankiai ir pagarbiai tikėdamasis, kad Jūsų Šventenybės malonės pozityviu aktu, nepaliekančiu jokios abejonės, leisti mums ir toliau naudoti šv. Pijaus V Mišias, kurios įrodė savo veiksmingumą skatinant šv. Bažnyčios augimą ir dvasininkų bei tikinčiųjų užsidegimą, ką Jūs ir priminėte mums su tokiu uolumu.

Aš įsitikinęs, kad Jūsų tėviškas gerumas padarys galą kilusiam mano, kunigo ir vyskupo, širdyje suglumimui.

Suklupęs prie Jūsų Šventenybės kojų, su nuolankiu paklusnumu ir sūnaus pagarba prašau Jūsų Apaštališkojo Palaiminimo.

Antonio de Castro Mayer, Campos vyskupas, Brazilija

Vyskupas Antonio de Castro Mayer

Naujųjų Mišių komentaras

Naujoji Mišių Tvarka (*Novus Ordo Missae*) yra sudaryta iš teksto ir bendrųjų taisyklių, skirtų Mišių tekstui. Tiek tekstas, tiek taisyklės parodo, kad Naujosios Mišios nepakankamai atsižvelgia į Tridento Visuotinio Bažnyčios susirinkimo nuostatas šiuo klausimu ir dėl šios priežasties sukelia rimtą pavojų katalikų tikėjimo tyrumui ir vientisumui. Mes čia panagrinėsime tik kelis klausimus, kurie mūsų įsitikinimu, įrodo pateiktus teiginius.

1. Mišių apibrėžimas

Septintame Naujųjų Mišių nuostatų poskyryje pateikiamas toks apibrėžimas (lot. k.):

,,*Cena dominica seu Missa est sacra synaxis seu congregatio populi Dei in unum convenientis, sacerdote praeside, ad memoriale Domini celebrandum. Quare de sanctae ecclesiae locali congregatione eminenter valet promissio Christi: ,,Ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum"* (Mt 18, 10). (,,Viešpaties Vakarienė arba Mišios yra Dievo tautos susirinkimas arba sambūris, kur, pirmininkaujant kunigui, švenčiamas Viešpaties atminimas. Dėl šios priežasties, ypač vietinei bažnyčios bendruomenei, tinka Kristaus pasakymas: ,,Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš esu tarp jų" (Mt 18, 10)).

Šiame apibrėžime:

- Yra atkaklus reikalavimas Mišias suprasti kaip valgį. Be to, toks Mišių traktavimas dažnai pasikartoja bendrosiose taisyklėse (8, 48, 55d, 56 ir kt.). Kartais net atrodo, kad Naujoji Mišių Tvarka siekia įdiegti šį Mišių aspektą, užgoždama kitą - kad Mišios yra Auka.

- Iš tikrųjų 7 poskyryje pateiktame Mišių kvazi apibrėžime jų atnašaujamasis pobūdis nėra pabrėžtas.
- Tai taip pat sumenkina kunigo sakramentinį pobūdį, kuris jį išskiria iš tikinčiųjų.
- Be to, nieko nepasakyta apie vidujinę Mišių vertę, nepriklausomą nuo bendruomenės dalyvavimo jose. Net priešingai, tai leidžia teigti, kad nėra Mišių be „bendruomenės susirinkimo" („*congregatio populi*"), nes tas „*congregatio*" ir apibrėžia Mišias.

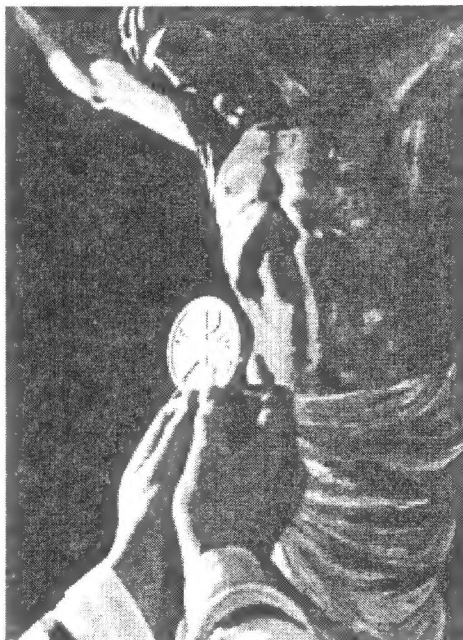
- Pagaliau tekstas leidžia egzistuoti painiavai tarp Tikrojo Buvimo (Kristaus Buvimo Švč. Sakramente - red. past.) ir dvasinio buvimo, kai Mišioms pritaikomas šv. Mato tekstas, kuris kalba tik apie dvasinį buvimą.

Nesusipratimai dėl tikrojo ir dvasinio Buvimo matomi jau 7 poskyryje, patvirtinami 8 poskyryje, kuriuo Mišios padalijamos į „žodžio stalą" ir „altoriaus stalą". Tai taip pat užgožė Mišių sakralumą, kuris yra iš tiesų absoliučiai esminis, kadangi maisto aspektas yra tik pasekmė, ką

Visos straipsnio iliustracijos - iš tradicinių Šv. Mišių - red.

galima išvesti iš Tridento Bažnyčios susirinkimo (XXII sesija 31 kanonas) nuostatų.

Mes pastebėjome, kad du Vatikano II susirinkimo tekstai, kuriais remiamasi pastabose, nepateisina pasiūlytos Mišių idėjos. Mes taip pat aptikome keletą pasakymų, kurie daugiau ar mažiau pasitaiko tokiuose nurodymuose kaip: „*sacrificium crucis sub signis sacramentalibus praesens efficitur*" (Nr. 259). Prie altoriaus ir jie iš esmės nėra pakankami, kad galėtų kompensuoti dviprasmišką koncepciją, jau įteigtą Naujųjų Mišių apibrėžime (Nr.7) bei kituose bendrųjų taisyklių puslapiuose.

2. Mišių tikslas

Mišios yra atnašavimas, garbinant Švč. Trejybę. Naujųjų Mišių nuostatuose toks tikslas nėra aiškiai apibrėžtas. Priešingai, visa tai, kas šv. Pijaus V Mišiose aiškiai parodo atnašavimo tikslą, Naujosiose Mišiose yra nutylima. To pavyzdys gali būti Aukojimo malda „*Suscipe, Sancta Trinitas*" (Priimk Švenčiausioji Trejybe) ir finalinė malda „*Placeat, tibi, Sancta Trinitas*" (Tepatinka Tau Švenčiausioji Trejybe). Lygiai taip pat Švč. Trejybės prefacija jau nustoja būti sekmadienine, Viešpaties dienos prefacija.

Būdamos „*Sacrificium*

laudis Sanctissimae Trinitatis" (Švenčiausiosios Trejybės pagarbinimo auka), Mišios yra atpirkimo auka. Katalikų Bažnyčios Tridento susirinkimas atkakliai pabrėžia būtent šį aspektą, supriešindamas jį protestantų paklydimams. Šito tikslo aiškiai nematyti Naujosiose Mišiose. Kur ne kur galima aptikti vieno ar kito pasakymo priminimą, kuris gali būti suprastas kaip šios nuostatos išraiška. Bet jis niekada nepasirodo be dviveidiškumo šešėlio. Taip pat jis išnyksta, kai taisyklėse deklaruojami Mišių tikslai (Nr.54). Iš esmės paprasto teiginio, kad Mišios „pašventina", nepakanka išreikšti Tridento susirinkimo pagrįstai Mišių teologijai. Lieka neaišku, ar toks apibrėžimas numato reikalingą atsiteisimą už nuodėmes. Be to, atsilyginimo už nuodėmes intencija, taip aiškiai įžvelgiama šv. Pijaus V Mišiose, dingsta Naujosiose Mišiose. Iš tikrųjų Aukojimo maldos *„Suscipe Sancte Pater"* (Priimk šventasis Tėve) ir *„Offerimus tibi"* (Aukojame tau) bei vandens pašventinimui skirtos *„Deus qui humanae substantiae ... reformasti"* (Dieve, kuris žmogaus prigimtį ... atnaujinai) buvo pakeistos kitomis, kuriose neliko jokios nuorodos į nuodėmių atleidimą. Jose atspindimas lyg ir dvasinės puotos jausmas.

3. Aukojimo esmė

Mišių aukos esmė glūdi atkartojime to, ką Jėzus Kristus padarė per paskutinę vakarienę. Ir tai nėra paprastas atkartojimas, bet būtinai palydimas tam tikrų gestų ir poelgių. Todėl, kaip moralinės teologijos žinovai sako, nepakanka vien vėl istoriškai pasakyti tai, ką Jėzus padarė. Konsekracijos žodžiai turi būti ištariami su intencija pakartoti tai, ką Jėzus Kristus įvykdė. Tuo metu, kai kunigas celebruoja Mišias, jis yra kitas Kristus (*alter Christus*) ir veikia *„in persona Christi"* (lot. - Kristaus

asmeniu). Naujosiose Mišiose nėra tokio preciziško paaiškinimo, nors jis ir yra esminis. Priešingai, pastraipoje, kurioje kalbama apie pasakojamąją dalį, nieko nėra pasakyta apie aukojamąją dalį . Todėl, kai aiškinama Eucharistijos malda, kalbama apie „*narratio institutionis*" (pasakojimą apie įsteigimą - Nr. 54d.) tokiu būdu, kad tei-ginys „*Ecclessia memoriam ipsius Christi agit*" (Bažnyčia mini paties Kristaus atminimą) ir kiti teiginiai Konsekracijos pabaigoje: „*Hac fecite in meam com-memorationem*" (darykite tai mano atminimui) įgyja reikšmę, atspindinčią ankstesniųjų bendrųjų normų paaiškinimus (Nr. 54d.). Mes pažymime, kad finalinė tradicinės konsekracijos frazė „*Haec quotiesscumque fecceritis, in mei memoriam facietis*" (kiek kartų tai darysite, darykite mano atminimui) išraiškingiau atspindi Mišių tikrovę, nes ja atkartojamas būtent Jėzaus Kristaus veiksmas.

Be to, patalpinant kitą posakį esminių Konsekracijos žodžių viduryje „*Accipite et manducate omnes*" (imkite ir valgykite jos visi) ir „*Accipite et bibite ex hoc omnes*" (imkite ir gerkite iš jos visi) į patį aukojimo aktą įterpiama pasakojamoji dalis. Kadangi tradicinėse katalikų Mišiose (Tridento Mišiose) tekstas ir gestai natūraliai veda kunigą aukoti atperkamąją auką ir beveik priverčia kunigą turėti tokią intenciją. Tokiu būdu „*Lex supplicandi*" (meldimosi būdas) tobulai atitinka „*Lex credendi*" (tikėjimo įstatymą). To mes, deja, niekaip negalime pasakyti apie Naująsias Mišias (*Novus Ordo Missae*). Tačiau Naujosios Mišios turi palengvinti celebruojančiam kunigui turėti reikiamą intenciją, būtiną vertai ir galiojančiai paaukoti šventąją Mišią Auką, ypač turint omenyje šio Aukos akto svarbą, nekalbant jau apie mūsų laikų moralinį nepastovumą ar dabartinės jaunosios kartos psichologinę būklę.

4. Realus Buvimas

Šventųjų Mišių Auka yra neatskiriama nuo realaus Jėzaus Kristaus buvimo Švenčiausiame Eucharistijos sakramente. Realus buvimas yra aukojimo pasekmė. Per transsubstanciją duona ir vynas virsta Išganytojo Kūnu bei Krauju ir tuo būdu aukojimas įvyksta. Kaip to pasekmė amžinoji Auka atsiranda ant altoriaus. Švenčiausiasis Sakramentas yra niekas kita, kaip tik atnašavimo auka, kuri lieka po to kai jau įvyksta Aukojimo aktas. Naujasis Mišių apibrėžimas (*Novus Ordo* Nr.7) leidžia dviprasmiškumą dėl Realaus Kristaus Buvimo, kuris daugiau ar mažiau supainiojamas su dvasiniu buvimu, nusakytu fraze: „kur du ar trys susirinkę mano vardu".

Be to, panaikinti beveik visi priklaupimai, tradiciškai lotyniškoje bažnyčioje išreiškiantys garbinimą, dėkojimas atsisėdus, galimybė celebruoti Mišias be altoriaus, prie paprasto stalo,

Eucharistijos prilyginimas dvasinio maisto puotai - visa tai veda prie tikėjimo Realiu Buvimu aptemdymo.

Eucharistinės puotos prilyginimas dvasiniam maistui palieka galimybę manyti, kad Jėzaus buvimas Švč. Sakramente yra toks pat, kaip ir jo buvimas Dievo žodyje. Iš to nesunku padaryti išvadą kartu su liuteronų paklydimais, ypač visuomenėje, kuri yra neparuošta mąstyti antgamtiniame lygmenyje. Tai pačiai išvadai padeda ir altoriaus paskirtis: jis yra tik stalas, ant kurio nėra normalios vietos tabernakuliui, kuriame tradiciškai laikomas Švč. Sakramentas. Tas pats gali būti pasakyta apie tikinčiųjų paprotį priimti Komunijoje tą pačią ostiją kaip ir celebruojantis kunigas. Tai iškelia idėją, kad kai aukojimas yra užbaigtas, daugiau nelieka jokios vietos Švč. Sakramento saugojimui. Taip nei iš Naujosiose Mišiose padarytų pakeitimų nesustiprina Tikėjimo Realiu Buvimu, bet atvirkščiai jį susilpnina.

5. Hierarchinė kunigystė

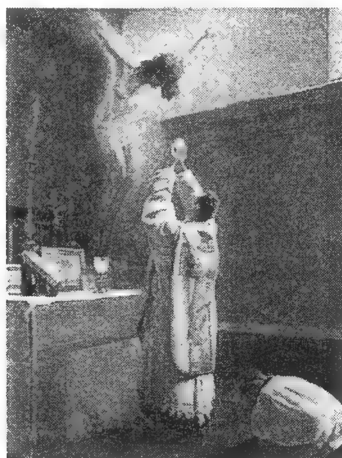
Tridento Bažnyčios Susirinkimas pabrėžia, kad Jėzus paskyrė savo apaštalus kunigais tam, kad jie ir kiti kunigai, jų įpėdiniai, galėtų aukoti jo Kūną ir Kraują (XXII sesija, 2 kanonas). Šia prasme Šv. Mišių Auka yra aktas, kuris reikalauja kunigų konsekracijos. Iš kitos pusės tas pats Tridento Susirinkimas pasmerkė protestantų tezę, pagal kurią visi

krikščionys yra Naujojo Testamento kunigais. Vadinasi, tikėjimas moko, kad vien tik konsekruotas kunigas gali aukoti Naujojo Įstatymo Auką. Ši tiesa užgožiama Naujosiose Mišiose. Šiame Mišiole Mišios priklauso daugiau pasauliečiams negu kunigui. Jos taip pat priklauso kunigui, bet daugiau kaip bendruomenės daliai. Kunigas jau nebėra tarpininkas „*ex hominibus assumptus in iis quae sunt ad Deum*" (paimtas iš žmonių tarpo tiems dalykams kurie yra iš Dievo), žemesnis už Jėzų Kristų ir aukštesnis už tikinčiuosius, kaip sako Šv. Robertas Belarminas. Jis jau nebe teisėjas, kuris atleidžia. Jis tėra viso labo brolis, kuris pirmininkauja.

Mes galime pateikti kitas pastabas, patvirtinančias tai, ką mes pasakėme anksčiau. Tačiau mes jaučiame, kad ir tų teiginių, kuriuos mes iškėlėme, užtenka parodyti, kad Naujosios Mišios (*Novus Ordo Missae*) neatitinka katalikiškos Mišių teologijos, apibrėžtos Tridento Susirinkime ir dėl to sukelia rimtą pavojų Tikėjimo grynumui.

Antonio,
Campos vyskupas

AR BE KATALIKŲ BAŽNYČIOS GALIME BŪTI IŠGANYTI?

„Interviu" su popiežiais

Iš popiežių raštų ir dokumentų sudarė David

Popiežius Pijus IX

Jūsų Šventenybe, šiandien dogma „*Extra ecclesiam nulla salus*" yra beveik visuotinai neigiama. Ką Jūs manote apie šį mokymą?

Pijus IX: „Bažnyčia yra viena, šventa, apaštalinė Romos Bažnyčia - vienatinė, Sostas patikėtas Petrui. Už jos ribų negalima rasti nei tikro Tikėjimo, nei amžinojo išganymo, kadangi neįmanoma turėti Dievo kaip Tėvo, neturint Bažnyčios kaip Motinos" (*Singulari Quidem*).

Jūsų Šventenybe, daug žmonių atrodo maną, kad protestantai, pagonys, žydai ir t. t. gali tapti šventais be Bažnyčios pagalbos. Ką Jūs pasakytumėte šiuo klausimu?

Pijus IX: „Nei šventumas, nei išganymas negali būti randamas už šventosios katalikiškos (visuotinės) apaštališkos ir Romos Bažnyčios.

Jūsų Šventenybe, nepaisydami to, šiandien daugelis žmonių galvoja, kad nekatalikai gali pasiekti išganymą už Bažnyčios ribų. Ką Jūs atsakytumėte?

Pijus IX: „Pasinaudodami religiniu abejingumu, klastingi žmonės apgaulingai įrodinėja, kad žmonės gali pasiekti amžinąjį išganymą, praktikuodami bet kokią religiją, tarsi

šviesa galėtų draugauti su tamsa. Šie žmonės daro išvadą, jog ne tik Bažnyčios sūnūs, bet taipogi ir kiti, kaip jie bebūtų nutolę nuo katalikiškos vienybės, taip pat yra kelyje į išganymą ir gali pasiekti amžinąjį gyvenimą. Mums trūksta žodžių išreikšti pasibaisėjimą, pasibjaurėjimą ir pasipiktinimą šiuo nauju ir siaubingu įžeidimu" (*Ubi primum*).

Jūsų Šventenybe, Bažnyčia dažnai yra apibūdinama kaip „Išganymo laivas". Ar negalėtumėte paaiškinti šio titulo?

Pijus IX: „Bažnyčia yra turtinga dangišku mokymu: ji plaukia kaip laivas audringomis pasaulio jūromis, saugodama tuos, kurie ateina į jos prieglobstį, kai tuo metu išorinis pasaulis žūsta" (*Aeterni Patris*).

Jūsų Šventenybe, kaip prieš tai buvęs teiginys įpareigoja katalikus laikytis išimtinio išganymo dogmos atžvilgiu?

Pijus IX: „Turi būti laikomasi kaip Tikėjimo tiesos, kad be apaštališkosios Romos Bažnyčios niekas negali būti išganytas, Bažnyčia yra vienintelis išganymo laivas ir kas į jį neįeis, tas žus nuo Tvano" (*Singulari Quadem*).

Jūsų Šventenybe, kokį patarimą dėl šios dogmos Jūs duotumėte nekatalikams?

Pijus IX: „Tegul tie, kurie nori būti išganyti, ateina prie šio Tiesos pagrindo ir atramos - Bažnyčios. Mūsų niekada nesulaikys jokie skausmai, kurių prireiks nežinančius ir esančius klystkeliuose sugrąžinti į vienintelį Tiesos ir išganymo kelią. Dar daugiau, tegul visi, kurie Mums priešinasi, prisimena, kad dangus ir žemė praeis, bet nei vienas Kristaus žodis nepraeis, ir niekas negali būti pakeista mokyme, kurį Katalikų Bažnyčia gavo iš Jėzaus Kristaus saugoti, ginti ir skleisti" (*Ubi primum*).

Jūsų Šventenybe, ar mes negalėtume bent jau viltis išganymo tų, kurie miršta be Bažnyčios?

Pijus IX: Teiginys, jog mes galėtume bent jau viltis išganymo

tiems, kurie niekada nėra buvę tikrojoje Kristaus Bažnyčioje, yra pasmerkiamas kaip klaida" (*Syllabus Errorum*).

Jūsų Šventenybe, šv. Paulius moko, kad „be Tikėjimo neįmanoma patikti Dievui". Ką jis nori tuo pasakyti?

Pijus IX: „Tikėjimas yra absoliučiai būtinas išganymui, nes tas, kas netiki, bus prakeiktas" (*Singulari Quidem*).

Jūsų Šventenybe, šv. Paulius buvo vyskupas. Ką Jūs galėtumėte pasakyti šiuolaikinės Bažnyčios vyskupams?

Pijus IX: „Jūs turite veiksmingai prižiūrėti, kad tikintieji tvirtai įsisąmonintų mūsų šventosios religijos dogmą, jog katalikų Tikėjimas yra būtinas išganymui pasiekti!" (*Nostis et nobiscum*).

Jūsų Šventenybe, pakalbėkime apie vyskupus ir panašaus rango ganytojus. Ką Jūs manote apie „ekumeninius" veiksmus, kurių imasi tam tikri aukšti Bažnyčios hierarchai?

Pijus IX: „Visiškai neįmanoma toleruoti to, jog krikščionys tikintieji ir dvasininkai turėtų melstis už krikščionių vienybę, vadovaujant eretikams, ar, dar blogiau, su intencija, įkvėpta ir persunkta erezijos."

Jūsų Šventenybe, turbūt Jūs norėtumėte pabaigti šį interviu atitinkama malda.

Pijus IX: „O Dieve, amžinasis visų dalykų Sutvėrėjau, atsimink, kad netikinčiųjų sielos yra Tavo sukurtos ir sutvertos pagal Tavo paties paveikslą ir panašumą. Atsimink, kad Tavo Sūnus Jėzus Kristus kentėjo pačią karčiausią mirtį. Neleisk, o Viešpatie, kad Tavo Sūnus būtų ir toliau niekinamas netikinčiųjų. Pamiršk jų stabmeldystę ir netikėjimą ir suteik jiems malonę kada nors taip pat pažinti Tą, kurį Tu pasiuntei, patį Viešpatį Jėzų Kristų, kuris yra mūsų Išganymas, Gyvenimas ir Prisikėlimas, kurio mes buvome atpirkti ir išganyti, kuriam teesie garbė per amžių amžius. Amen. (*Racolta* 612).

Popiežius Leonas XIII

Jūsų Šventenybe, turint omenyje, kad šiuolaikinė Bažnyčia yra siaubiama „sentimentaliosios teologijos", kuri grindžia Tikėjimą daugiau jausmais ir sentimentais nei dieviškuoju apreiškimu ir objektyvia Tiesa, nenuostabu, kad dogmą *„Extra ecclesiam nulla salus"* („Be Bažnyčios nėra išganymo") neigia beveik visi. Daug kas sako, kad žmonės, kurie bent jau pripažįsta Kristų, gali būti išganyti, kadangi jie tam tikra prasme gali būti Bažnyčioje. Ką Jūsų Šventenybė gali pasakyti apie šį mokymą?

Leonas XIII: „Tie, kurie pripažįsta Kristų, turi pripažinti Jį visiškai ir besąlygiškai. Dievo vienatinis Sūnus yra Galva. Jo Bažnyčia yra Kūnas. Visi, kurie Kristaus klausimu nukrypsta nuo Šventojo Rašto, ir visi, nors ir sutinkantys su Šventuoju Raštu Bažnyčios Galvos klausimu, tačiau nėra prisijungę prie Bažnyčios vienybės, nėra Bažnyčioje. Jie jokiu būdu negali būti laikomi Dievo vaikais, jei jie nepripažįsta Kristaus savo broliu ir Bažnyčios savo Motina. Iš to išplaukia, kad visi, kurie nori būti išganyti be Bažnyčios, yra suklaidinti ir tuščiai stengiasi. Krikščionybė iš tiesų yra įsikūnijusi Katalikų Bažnyčioje, yra tapati šiai tobulai ir dvasinei visuomenei, kuri yra mistinis Kristaus Kūnas, turintis savo regimąją Galvą - Romos popiežių. Tai yra Mūsų paskutinė pamoka jums: priimkite ją, giliai įsisąmoninkite savo protu, jūs visi: Dievo įsakymu, išganymas nėra randamas niekur kitur, tik Bažnyčioje" (*Annum ingressi sumus* ir *Tametsi*).

Jūsų Šventenybe, bet ką gi galima pasakyti apie „nematomos Bažnyčios" teoriją?

Leonas XIII: „Tie, kurie galvoja ir įsivaizduoja paslėptą ir

nematomą Bažnyčią, yra sunkioje ir pražūtingoje klaidoje" (*Satis Cognitum*).

Jūsų Šventenybe, daugelis žmonių šiandien sako, kad ir būdamas kataliku, žmogus gali mokyti ir tikėti, kad žmonės gali būti išgelbėti be Tikėjimo. Ar negalėtumėte į tai atsakyti?

Leonas XIII: „Jeigu kas nors nemoko, kad turi būti laikomasi Romos Tikėjimo, to negalima laikyti turinčiu katalikų Tikėjimą" (*Satis Cognitum*).

Jūsų Šventenybe, daugelis „tradicionalistų" laikosi beveik viso katalikų Tikėjimo, išskyrus šią išganymo dogmą, kurią mes žinome esant apreikšta. Kaip dėl jų?

Leonas XIII: „Negali būti nieko pavojingesnio kaip tie eretikai, kurie priima beveik katalikų mokymo depozitą ir vienu žodžiu kaip nuodų lašu užteršia tikrą ir paprastą Tikėjimą, mokomą mūsų Viešpaties ir perduodamą apaštališkąja Tradicija. Tikėjimo prigimtis yra tokia, kad nieko negali būti absurdiškesnio kaip išsaugoti vienus dalykus ir atmesti kitus. Jeigu yra tikra, kad kas nors yra Dievo apreikšta ir tuo nėra tikima, tai reiškia, kad nėra tikima dievišku Tikėjimu. Tas, kuris nukrypsta nuo nors vieno dieviškai apreikšto Tikėjimo punkto, absoliučiai atmeta visą Tikėjimą, kadangi jis tuo pačiu atsisako garbinti Dievą kaip Aukščiausiąją Tiesą ir formaliąją Tikėjimo priežastį. Daugelyje dalykų jie yra su manimi, o keliuose jie nėra su manimi, ta daugybė dalykų, kurių jie laikosi, neatneš jiems nuopelnų. Ir iš tiesų, tai yra pelnyta, nes tie, kurie išsirenka iš krikščioniško mokymo tai, kas jiems patinka, jie remiasi savo išvedžiojimais, o ne Tikėjimu, iš tiesų jie paklūsta sau, o ne Dievui. Mes esame įpareigoti garbinti Dievą taip, kaip Jis mums parodė esant Jo valią. Jūs, kurie tikite tuo, kuo jūs norite tikėti, o ne kuo moko Evangelijos, labiau tikite savimi nei Evangelijomis."

Jūsų Šventenybe, mes žinome, kad be Bažnyčios nėra išganymo. Tačiau kaipgi yra su Rytų Stačiatikių bažnyčiomis, kurios turi galiojančius sakramentus, tačiau nepripažįsta Popiežiaus valdančiojo autoriteto?
Leonas XIII: „Atsiskyrę nuo Petro ir jo įpėdinių, jie yra atsiskyrę nuo Pamato, ant kurio turi stovėti visas pastatas. Dėl to jie yra už pastato sienų. Dėl šios priežasties jie yra atskirti nuo kaimenės, kurios vadovas yra Vyriausiasis Ganytojas: jie yra ištremti iš Karalystės, kurios raktai Kristaus buvo įteikti vien tik Petrui" (*Satis Cognitum*).
Jūsų Šventenybe, tačiau argi jie neturi galiojančių sakramentų?
Leonas XIII: „Sakramentai, kuriuos kai kurie žmonės išlaiko ir naudoja už Kristaus vienybės ribų, gali išoriškai išsaugoti pamaldumo išvaizdą, tačiau nematoma ir dvasinė tikro pamaldumo dorybė ten negali būti nors kiek gyvesnė nei jutimai, liekantys amputuotoje kūno dalyje" (*Exima nos laetitia*).

Popiežius Šv. Pijus X

Jūsų Šventenybe, šiandien daug katalikų klaidingai masto apie išganymą ir dėl to nežino apie savo pareigas nekatalikams. Atrodo, kad jie nežino, koks kelias veda mus pas Jėzų Kristų. Ar negalėtumėte aptarti šio klausimo?
Šv. Pijus X: Kur yra kelias, vedantis mus pas Jėzų Kristų? Jis yra prieš mūsų akis: tai yra Bažnyčia. Mūsų pareiga yra

paaiškinti kiekvienam, dideliam ir mažam, jog mes privalome laikytis šios Bažnyčios, kad galėtume užsidirbti savo amžinąjį išganymą." (*Supremi apostolatus*)

Jūsų Šventenybe, tačiau kas bus tai daugybei neteisingo tikėjimo žmonių, kurie miršta be Bažnyčios?

Šv. Pijus X: „Paklausti krikščionys, turi atsakyti, kad tie, kurie mirė kaip neteisingo tikėjimo išpažinėjai, yra prakeikti" (Dangaus vartai, p.17 - Šventosios Oficijos dekretas, 1907).

Jūsų Šventenybe, tai akivaizdžiai atitinka dogmą „Be Bažnyčios nėra išganymo". Bet kaipgi su tais, kurie sako, kad Kristus neskelbė vientiso apibrėžto mokymo, privalomo visiems laikams ir visiems žmonėms, ir kad Jo mokymas nebūtinai yra privalomas šiandien, kadangi jis gali būti priderintas prie įvairių laikmečių ir žmonių?

Šv. Pijus X: „Teiginys, kad Kristus nemokė apibrėžtos mokymo visumos, privalomos visiems laikams ir žmonėms, ir kad Jis įsteigė religinį judėjimą, priderintą ar priderintiną prie įvairių laikmečių ir vietovių, pasmerkiamas kaip klaida." (Modernistų klaidos, nr. 59)

Jūsų Šventenybe, ką galima pasakyti apie populiarią „dogmų progreso" teoriją bei apie „kintančios dogmų prasmės" teoriją.?

Šv. Pijus X: „Dogmų progresas iš tiesų yra ne kas kita kaip dogmų sugadinimas Aš absoliučiai atmetu eretišką mokymą apie dogmų evoliuciją, suprantamą kaip perėjimas nuo vienos dogmos prasmės prie kitos, skirtingos negu Bažnyčia mokė nuo pat pradžių Lygiai taip pat aš smerkiu bet kokią klaidą, teigiančią, kad filosofiniai išradimai ar žmogiškojo proto kūriniai, ar žmogaus pastangų vaisiai, kuriems esą lemta be galo progresuoti, gali pakeisti tą dieviškojo mokymo visumą, Kristaus duotą ištikimai saugoti Bažnyčiai. Pasmerkta ir uždrausta yra klaida, kad dogmos yra ne kas kita, kaip krikščionių išminties interpretacijos ir evoliucija, kuri išaugino

ir ištobulino mažą sėklą, paslėptą Šventajame Rašte" (*Sacrarum antistitum*, Modernistų klaidos ir *Ecclesiam suam*).

Jūsų Šventenybe, daug žmonių sako, kad nereikia cenzūruoti žmonių (t.y. Šventojo Rašto žinovų, teologų ir t.t.), kai jie kelia prielaidas ar teiginius, iš kurių išplaukia, kad dogmos, šiuo atveju išganymo dogma, yra neteisingos, abejotinos ar miglotos, nors jie tiesiogiai neneigia pačios dogmos. Ar tai teisinga?

Šv. Pijus X: „Teiginys, kad nereikia cenzūruoti Šventojo Rašto mokslininko, kuriančio prielaidas, iš kurių išplaukia, jog dogmos yra neteisingos ar abejotinos, nors jis ir tiesiogiai neneigia pačių dogmų, pasmerkiamas kaip klaida" (Modernistų klaidos, nr. 24).

Jūsų Šventenybe, beveik kiekvienas šiandien tvirtina, kad neapsišvietę čiabuviai gali būti išganyti, kadangi jie gyvena gražų, dorybingą ir gerą gyvenimą. Ar tai tiesa?

Šv. Pijus X: „Veiksmai, kylantys iš natūralaus gerumo, turi tik dorybės išvaizdą; jos negali savaime išlikti, ir negali nusipelnyti išganymo" (*Editae saepe*).

Jūsų Šventenybe, dėl nežinojimo daugelis žmonių sako, kad Tikėjimas yra dovana, o nežinojimas gali išgelbėti. Ar negalėtumėte aptarti šio klausimo?

Šv. Pijus X: „Mes meldžiamės ir raginame jus apmąstyti žalą sieloms, kuri atnešama dėl vienintelės priežasties. Nepažinimas šių aukščiausiųjų tiesų, kurios yra žymiai aukščiau daugumos žmonių prigimtinio supratimo, tačiau, nepaisant to, jos turi būti žinomos visiems žmonėms, kad jie galėtų pasiekti amžinąjį išganymą. Nepakanka pasiteisinimui sakyti, jog Tikėjimas yra dovana. Taip, visi pakrištytieji Kristuje yra pripildyti Tikėjimo įpročio, tačiau šis dieviškas daigas nesivysto paliktas savieigai, savo paties jėgomis. Žmogus iš prigimties turi sugebėjimą suprasti, tačiau jis turi būtinai priversti šį sugebėjimą veikti. Taip pat ir krikščionis

turi savyje Tikėjimą, tačiau jam reikia Bažnyčios žodžio, kad jis taptų vaisingas. Nei vienas negali pildyti krikščionio pareigų, jų nežinodamas. Mes pareiškiame, kad žmogaus valia negali būti teisingai nukreipta, ar jo elgesys geras, jei jo protas yra kvailo nežinojimo vergas! Žmogus, kuris tapo aklas, tikrai papuls į pavojaus nasrus. Visada išlieka tam tikra blogo gyvenimo reformavimo viltis, kol Tikėjimo šviesa nėra visiškai sunaikinta; o kai nežinojimas prie sugedimo prideda Tikėjimo trūkumą, padėtis yra sunkiai pataisoma ir kelias į amžinąją pražūtį yra atviras. Mes iškilmingai skelbiame: ,,Dauguma tų, kurie yra pasmerkti amžinajai bausmei, patenka į šią nesibaigiančią nelaimę dėl Tikėjimo paslapčių nepažinimo, paslapčių, kurios būtinai turi žinoti ir tikėti visi, priklausantys išrinktiesiems" (plg. Aukščiausiojo pontifiko Pijaus X aktai, Roma: Vatikano spauda, 1904).

Labai dėkoju, Jūsų Šventenybe.

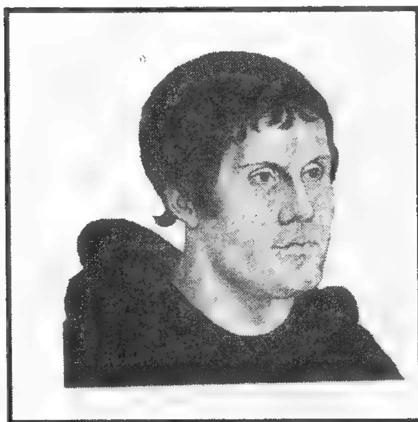
TĖVAS PHILIPPE MARCILLE

KAS GI BUVO LIUTERIS?

Rev.Fr. Philippe Marcille, buvęs benediktinas Prancūzijos Flavinji vienuolyne, 1986 metais įstojo į Šv.Pijaus X Broliją, jo vienuolynui priėmus Novus Ordo Mišias. Jis yra patyręs Šv. Ignaco Lojolos dvasinių pratybų vedėjas.

Liuteris! Šis vardas iškart sukelia asociacijas: neatitaisomas krikščionybės istorijos lūžis; išskirtinė asmenybė. Nepaprasti gabumai. Stulbinantis poveikis visuomenei. Ir visa energija paskirta maištui: tai, kas draskė jo vidų, jis paskleidė į išorę. Nuo to galiausiai jis ir mirė. O pusė Europos, nusilpusios ir bevaisės, du šimtmečius skendėjo kraujo jūroje.

1483 m. - Liuterio gimimo metai. Maždaug prieš šimtmetį istorikai, kurie bešališkai tyrinėjo dokumentus, priėjo išvados, kad neužtenka aiškinti Liuterio veiklos pobūdį vien tik intelektualia utopija. Kai kurie nauji tyrinėjimai[1] išsklaido visas abejones.

Ankstyvos jaunystės metais atsiradęs neurasteniškas nerimas, vėliau pasireikšdavęs priepuoliais, tapo varomaja Martino Liuterio jėga. Jo tekstuose, ypač užstalės pokalbiuose, pagarbiai jo mokinių užrašytuose, išmatos, šlapimas ir panašūs terminai kartojami įnirtingai,

pasimėgaujant ir taip dažnai, kad jau amžininkai, netgi jam palankiausi, pasijusdavo sutrikę. „Šis žmogus vemia š... kąsniais", - rašė jo amžininkas humanistas Tomas Moras. Liuteris netgi kaldavo nešvankias eiles, kaip antai apie poetą Lemmichą - čia kiekvienoje eilutėje kartojamas penkių raidžių žodis.

Nė kiek ne rečiau kartojami ir niurgzlūs žodžiai, kupini neapykantos Popiežiui. Kartojami be paliovos. Be argumentacijos: tarsi plūdimusi siekiama palengvėjimo. Tai nėra doro žmogaus pasipiktinimas bedieviškumu. 1510 metais vyresnybės pasiųstas į Romą Liuteris buvo apimtas susižavėjimo Popiežiaus valdžios pamaldumu, labdaringumu bei žmogiškumu; visai tai jis lygino su apgailėtina Vokietijos būkle. Ne, jo neapykantoje, sumišusioje su baime, buvo kažkas beprotiška, perdėta. Paskelbus ekskomuniką pirmoji jo reakcija buvo baimė, vėliau - neapykanta: „Popiežiaus bulės užantspauduotos šėtono š... (skaitant dekretą). Tai nieko daugiau, tik Popiežiaus perdimas. Kiek jėgos padaryti tokį perkūno trenksmą. Tiesiog stebuklas, kad nesprogo jo užpakalis ir žarnos"[2].

Dalbiezas pateikia ir daugiau pavyzdžių. Liuterio teologija pavirsta manija: „Kūdikis viduriuoja į vystyklus arba tėvui ant kelių ir jo už tai nebaudžia; jis tebelieka tėvonijos paveldėtoju. Taigi mūsų teisingumas nėra mumyse. Nors mes nesame pamaldūs, vis dėlto Kristus išsaugo dievobaimingumą"[3].

Be abejo, visa tai prasidėjo, kada jis buvo dar mažas, nuo to, kaip kai kurie stiprią individualybę turintys vaikai reaguoja į tėvų elgesį. Jo tėvai buvo šiurkštūs ir brutalūs. Liuteris savo maištą prieš smūgius išreikšdavo prileisdamas kelnes. Už tai jį mušdavo iki kraujo. Galiausiai jis nusileido, tačiau ne iš nuolankumo, bet iš baimės - jo baimė buvo tokia pat pašėlusi, kaip ir jo energija. Šią tėvo baimę pakeitė Dievo baimė. Už baimės slypėjo prislopinta, bet nenykstanti, irzli

neapykanta. Ji nevirto neapykanta Dievui - šiuo atžvilgiu stabdžiai buvo stiprūs, tačiau kada nestabili pusiausvyra suiro, ši neapykanta buvo sutelkta į Popiežių.

Jo pašaukimas? Kartą netoli jo trenkė žaibas. Dievas norėjo smogti jam, kaip jo tėvas. Siaubo apimtas jis bėgo į vienuolyną.

Siaubas prislopo, tačiau intensyvi baimė ir neapykanta suformavo jame neurastenišką nerimą, kuris išliko visą gyvenimą. Vienuolyno koplyčioje buvo skaitoma evangelija apie apsėstąjį žmogų. Jis staiga pradėjo raitytis ant žemės, šaukdamas: „Tai ne aš, tai ne aš!".

Sprendžiant pagal 1505 metų portretus religinis gyvenimas jį apramino, tačiau virusas buvo užkrėtęs jo protą. Studijuodamas teologiją jis savo neurasteniško nerimo šviesoje naujai perskaitė Šv. Pauliaus laiškus. Į tai jis įsikibo kaip į talismaną nuo beprotybės ir nevilties.

Be šios jo asmens savybės jis pasižymėjo nepaprastu gyvybingumu, gera atmintimi, aštriu intelektu, išskirtiniu iškalbos talentu, kuris veikiai atkreipė vyresnybės dėmesį. Praėjo penkeri metai nuo įstojimo į vienuolyną ir štai!

Liuterio laikų karikatūra, vaizduojantį liuteronų Bažnyčią. Liuteris puotauja tarp gašlybės ir laisvės Kairėje - Popiežius, laikąs indą su gyvybės vandeniu

Jis jau kunigas (per pirmąsias savo Mišias iš išgąsčio nualpo) ir Vitenbergo universiteto profesorius.

1517 metais augustinai, pavyduliaudami dominikonams, kurie buvo tapę pamokslų apie jubiliejines indulgencijas sakymo monopolistais, įpareigojo savo puikųjį oratorių įveikti dominikoną Tetzelį. Jie ir nenujautė, kokiai lavinai duoda postūmį. Skaistykla Liuteriui reiškė nuopelnų bei atsiteisimo už nuodėmes dogmą, jo siaubo ir nerimo grįžimą, šmėklą, kurią reikia sunaikinti. Taigi jis pamokslavo apie išgelbėjimą per Kristaus nuopelnus, nepriklausomai nuo mūsų darbų. Liuteris susilaukė pasisekimo, tai jį padrąsino, suteikė pasitikėjimo savimi: Taip! Tai tikrai yra Kristaus mokymas! Visi manęs klausosi!"

Tada prasidėjo karštligiška veikla: pamfletai prieš indulgencijas, iššūkiai, mesti Popiežiui bei Imperatoriui, euforija, matant kaip sujunda Vokietija, pasigirdus jo balsui. Liuteris yra vienas iš tų retų atvejų, kada neurozė nesunaikina gyvybingumo ir energijos. Priešingai, ji suteikė jam įtaigos galią, egzaltaciją, aistringą iškalbą, įžūlaus pasitikėjimo savimi, audringos energijos - visai tai pritraukdavo ir pavergdavo minias.

Vokietijoje, kiekvienas, kas norėjo pokyčių, kabino savo vagoną prie Liuterio garvežio: humanistai, svajoję pertvarkyti pasaulį pagal antikos modelį; aukštuomenė, nebenorėjusi nuolankiai paklusti bažnytinei valdžiai; neturtingi smulkūs bajorai, geidę, kad Bažnyčios turtais pasinaudotų jaunieji šeimų palikuonys; priespaudos iškamuoti valstiečiai;

Liuterio mokinys Melanchtonas

pamaldūs žmonės, kuriems nusibodo dėl blogų vyskupų kildavę skandalai. Dėl Liuterio išsišokimų buvo apgailestaujama, tačiau visiems jo labai reikėjo.

Ekskomunika (1520) buvo paskelbta tinkamu momentu. Plėšikui Huttenui buvo reikalingas pranašas, jis parodė palankumą. Liuteris, siaubo apimtas ir ką tik parašęs paklusnumo laišką, metėsi į [Hutteno] glėbį. Nuo šiol viešpatavo neapykanta.

Na, palaukit, ponai vyskupai, velnio kirmėlės, daktaras Martinas tuoj duos jums perskaityti bulę, kuri užgaus jūsų ausis - Liuterio bulę.

Bet kuris, kas padės savo jėga, pinigais, turtu nugriauti vyskupų ir arkivyskupijų valdžią, - bus geras Dievo sūnus, tikras krikščionis, besilaikantis Viešpaties įsakymų[4].

Katalikų teologai mėgino atkreipti Liuterio dėmesį į jo naujosios teorijos išvadas: jos potekstėje buvo neigiama ne tik skaistykla, bet ir išpažintis, geri darbai, mišios, kaip auka už mūsų nuodėmes, regimoji Bažnyčia. Tačiau jau buvo per vėlu; Liuterį užvaldė išsilaisvinimo pojūtis, kurį jis patyrė, išrėkdamas garsiai tai, kas jį slėgė viduje. ,,Priekaištai sukėlė mano priešus, bet man suteikė proto" - sakė jis. Jo doktrina buvo suformuluota jau anksčiau, per laikotarpį nuo 1517 iki 1520 metų. Vėliau Liuteris dar pridėjo skyrybų ir bigamijos leidimą, po to, kai jį prisijaukino kunigaikščiai. Nes riaumojančiam liūtui turėjo būti uždėtas antsnukis.

Lemtingas posūkis įvyko įpusėjus Valstiečių karui. 1524 metais jis sutiko žmones, kurių beprotybė, ekstremizmas, demagogija ir nepadorumas buvo dar didesni, nei jo paties. Jie ragino plėšti pilis, gyventi komunose ir turėti bendras žmonas, o jų argumentacija buvo tokia pat, kaip ir Liuterio. Tai buvo posūkis į kitą pusę. Liuteris metėsi į politinės valdžios glėbį.

Na, mano kunigaikščiai, smokite! Prie ginklų! Pulkite! Atėjo metas, palaimintas metas, kada kunigaikštis liedamas kraują

lengviau pelno dangaus karalystę nei mes besimelsdami; aš, Martinas Liuteris, asmeniškai įsakau juos (sukilusius valstiečius - vert. past.) kankinti, pamauti ant baslio, nukirsti galvą, mušti lazdomis.

Jo klausė. Prasidėjo skerdynės Anot vieno protestantų istoriko, nužudyta 100.000 žmonių, Vokietiją apėmė košmaras, kuris tęsėsi du šimtmečius.

Nuo to laiko rezultatas buvo aiškus: kadangi atmetus Bažnyčią reikėjo kitos religinės valdžios, tai ją perėmė politiniai valdovai, galintys nuspręsti, į ką reikia tikėti. Protestantas Menzelis, Vokietijos istorijos autorius, apie tai rašė:

Reikšmingiausias religinės pacifikacijos aspektas be abejonės yra tai, kad, panaikinus ankstesnę dvasinės valdžios kontrolę, kunigaikščiai ir valstybė pradėjo kontroliuoti Bažnyčią bei religiją. Palatino elektoriai, remdamiesi faktiškai pacifikacijos įvesta reformacijos teise ir Vestfalijos taikos sutarties deklaruota tikrąja Imperijos teise, vertė savo pavaldinius pereiti i katalikybės į liuteronybę, i liuteronybės į kalvinizmą, vėliau atgal į liuteronybę, paskui į kalvinizmą, o galiausiai norėjo priversti juos grįžti į katalikybę[5].

Nuo to laiko Liuteris vis labiau smuko į girtavimą ir ištvirkavimą. Tuo laikotarpiu tapyti eretiko portretai liudija progresuojantį nuopuolį. Vitenbergo vienuolės paklausė mokytojo, išėjo iš vienuolynų ir baigė palaidu gyvenimu. Vieną iš jų - Kateriną Bora Liuteris vedė, tačiau jis turėjo mažiausiai vieną vaiką su kita. Jo pamoksluose atsispindėjo ir jo moralė: „Dieve mano, duok mums daug moterų ir mažai vaikų. Nors moteris ir bjauri, tas, kas neturi vandens, gesina ugnį mėšlu".

Taigi nenuostabu, kad Heseno kunigaikščiui paprašius patarimo, kaip pateisinti jo bigamiją, senajam ištvirkėliui nereikėjo jokių pasiteisinimų - jis surado atitinkamų teologinių argumentų.

Tačiau, bėgdamas nuo savęs, Liuteris ramybės nerado. Kartais jo egzaltaciją pakeisdavo nepaprastas aiškumas. Kartą vakare Liuteris buvo sode su Kaliche (Katerina Bora). Liudininkai užrašė jų pokalbį:

- Žiūrėk, koks gražus dangus, kaip mirga žvaigždės, - tyliai tarė Katerina.
- Taip, bet mums jos ne šviečia.
- Kodėl ne?

Tyla.

- Mes išėjome iš vienuolynų.
- Tai mums reiktų grįžti prie savo įžadų?
- Per vėlu. Vežimas per giliai įklimpo į purvą[6].

Paskutinieji penkeri Liuterio gyvenimo metai buvo bloga lemiantys. Jo šlovė, taip jį džiuginusi, pamažu blėso. Jis gerai suvokė, jog pasaulio galingieji jį prisijaukino. Katerina Bora pasidarė pikta ir tironiška. Ji nebeturėjo iliuzijų dėl pranašo, kuris kažkada ją sužavėjo. Jis apmaudavo. Keikėsi, grasino, skundėsi, gėrė. To laikotarpio laiškuose įvairiais pavidalais, tarsi leitmotyvas, pasikartoja prisipažinimas: „Aš girtas nuo ryto ligi nakties". Jo tuometinę teologiją galima perskaityti kaip desperatišką autobiografiją: *Aš žinau: jei kas pajuto mirties siaubą ir sunkumą, tas geriau sutiks būti paršu, negu nuolatos kentės, slegiamas to sunkumo. Lauke ar savo mėšlo krūvoje paršas įsivaizduoja esąs minkštoje lovoje: jis ramiai ilsisi, tyliai knarkia, saldžiai miega. Jis nebijo nei karaliaus, nei šeimininko, nei mirties, nei pragaro, nei šėtono, nei Dievo pykčio. Jam niekas nerūpi, jis nesuka galvos ir dėl to, ar turės ką ėsti. Jeigu jį persekios, jis kriuksės. Jeigu jis galėtų kalbėti, pasakytų: „Kvaily!*

Katerina Bora

Matai, kaip tu leidiesi, kad pyktis tave apimtų. Tu neturi nė krislelio mano laimės; net jeigu būsi daug turtingesnis ir galingesnis, tu niekada neturėsi nė vienos tokios saugios, palaimingos ir ramios valandos, kokios yra visos manosios". Taip, paršas nepergyvena dėl mirties: jis gyvena, jausdamas tobulą saugumą, egzistavimo palaimą.

„Nebežinau, ar Dievas yra šėtonas, ar šėtonas Dievas", - sakė jis. 1546. Mansfeldo kunigaikščiai pakvietė Liuterį tarpininkauti reguliuojant ginčą. Čia jį puikiai priėmė. Minios plaukė klausyti jo pamokslų. Buvo rengiamos viena puota po kitos. Vienų išgertuvių metu, pakilęs nuo stalo Liuteris ant sienos užrašė keiksmažodžius, skirtus popiežiui, aplink aidint juokui ir pokštams; staiga jį apėmė ankstesnis nerimas. Svečiai matė, kad jis grįžo į savo vietą, paniuręs, nepraverdamas burnos. Net girtumas nesugražino įprasto jo iškalbingumo.

Vėliau jo tarnai pasakojo, kad tą naktį, 1546 vasario 18 dieną, mirtinai nusigėrusį šeimininką jie nunešė į lovą. Rytą, atėję jį aprengti, rado kabantį ant lovos atramų, pasikorusį. Šėtonas, su kuriuo Liuteris gyrėsi esąs miegojęs dažniau negu su žmona, susisiekė su juo, su jo neapykanta ir neviltimi[7].

Kaip paaiškinti protestantizmo tęstinumą? Po Liuterio mirties Melanchtonas paskubėjo atmesti žmogaus nuteisinimo vien tikėjimu (be meilės darbų) dogmą. Bet jie negalėjo grįžti atgal: neapykantos popiežiui jausmas nuo to laiko buvo įsišaknijęs ir liko protestantų gyvastimi. Dar buvo plėšimai, ir skyrybos, ir ambicingi kunigaikščiai, kuriems patiko kontroliuoti religiją - ta siena protestantus tebeskiria nuo tiesos, gyvenimo, išganymo...

IŠNAŠOS

[1]Dalbiez. *L'angoisse de Luther*. Ed. Tequi, 1974., Gobry, Ivan. *Luther*. Paris: Ed. L.T.R., 1991.
[2] žr. Gobry, 451 p.
[3] *Table Talks*, 2 t, 1712 nr.
[4] II t., Witt., 120 fol.
[5] Rohbacher, *Histoire de l'eglise*, 10 p.
[6] Audin, *Histoire de Luther*, 3 t. (Paris: 1846).
[7] Ivan Gobry, *Luther* (Paris: Ed. L.T.R., 1991). Dauguma biografijos faktų ir pasakojimas apie jo mirtį paimta iš šio veikalo. taip pat naudota „*Bonum Certamen*", Nr. 63, 1981., Sacchi, Henri. *Guerre de Trerte ans*. Paris: Ed. l'Harmattan, 1991.Kai kurios citatos paimtos iš T.Moureau traktato.

CHRONOLOGIJA

1483 Liuteris gimė Aislėbene (Eisleben).
1505 Įstojo į augustinų vienuolyną Erfurte.
1510 Profesorius Vitenberge; kelionė į Romą.
1517 Indulgencijos.
1520 Ekskomunika, Liuteriui atsisakius atvykti į teismą.
1521 Imperijoje paskelbiamas esančiu už įstatymo ribų.
1522 Biblija išversta į vokiečių kalbą.
1524 Valstiečių karas.
1525 Santuoka su Katerina Bora.
1532 Religijos laisvė Imperijoje (Niurnbergo taikos sutartis).
1546 Liuteris mirė.

ŠV. PIJAUS X BROLIJOS LEIDINIAI RYTŲ EUROPAI

Lietuvių kalba: „Pulkim ant kelių". Šv. Pijaus X Kunigų Brolijos Informacinis leidinys Lietuvai.
Rusų kalba: „Молись за нас" ежеквартальный журнал.
„Покров", альманах Российских католиков.
„20 лет после церковного собора. Положение Церкви в свете Фатимы." О. Ф. Шмидбергер, 32 p.
„Бомбы замедленного действия Второго Ватиканского Собора." О. Ф. Шмидбергер, 32 p
„Экон. Крестовой поход". О духовном кризисе Церкви и деятельности Братства Св. Пия X, 34 p.
„Дорога в ад". Доклад о рок-музыке, 72 p.
Lenkų kalba: „Zawsze Wierni", Šv. Pijaus X Kunigų Brolijos leidinys. Išeina 6 kartus per metus.
„Oni jego zdetronizowali", Abp. M. Lefebvre, 235 p.
„Kapłaństwo katolickie", ks. F. Schmidberger, 72 p.
„Przekazałem co otrzymałem", ks. F. Schmidberger, 73 p.
„Hoc est enim corpus meum", ks. Stephan Maessen, 128 p.
„Ruch Charyzmatyczny", ks. Karl Stehlin, 62 p.
„Msza Święta", ks. Feliks Cozel T. J., 208 p.
„Koscioł przesiąknięty modernizmem. Abp. M. Lefebvre.
„Kryzys w Kościele". Bp. Fellay.
„Jezus Król Miłosci. Ojciec Mateo
Ojca Św. Piusa XI „Mortalium Animos" o popieraniu prawdziwej jedności religii.
Ojca Św. Leona XIII „Humanum genus" przeciwko masonerii.
Ojca Św. Piusa XI „Quas primas" o ustanowieniu święta Pana Naszego Jezusa Chrystusa Króla.
Ojca Św. Leona XIII „Immortale Dei" o państwie chrześciańskim.
Ojca Św. Piusa X „Pascendi Dominici gregis" o zasadach modernistów.
Ojca Św. Piusa XII „Mediator Dei" o liturgii.
Ojca Św. Piusa XII „Mystici Corporis" o Kościele, Mistycznym Ciele Chrystusa.
Ojca Św. Piusa XII „Summi Pontificatus" pod znakiem Chrystusa Króla.
Ojca Św. Piusa XI „O małżeństwie chrześciańskim".
Ojca Św. Piusa XI „Miserentissimus Redemptor" o wspolnym naszym obowiązku wynagradzania Najświęszemu Sercu Jezusowemu.
Ojca Św. Piusa XI „Divini illius Magistri" o crześciańskim wzcowaniu młodzieży.
Ojca Św. Piusa XII „Humani generis" o pewnych fałszywych poglądach zagrażających samym podstawam nauki katolickiej.

TURINYS

NORINTYS PAREMTI KATALIKŲ TRADICIJOS ATGAIVINIMĄ LIETUVOJE GALI SIŲSTI AUKAS ADRESU: Kalvarijų g. 219b, 2057 Vilnius, Ignui Šukiui.

NET NEDIDELĖ TAVO AUKA GALI PRIARTINTI NEKALTOSIOS MARIJOS ŠIRDIES TRIUMFĄ!

Vyriausiasis redaktorius *kun. Karl Stehlin*
Redakcijos adresas: *Kalvarijų g. 219b, 2057 Vilnius*
Tel/fax.: *(8-22) 764214*
elektroninis paštas: *sspx@takas.lt*
interneto puslapis (lenkų k.): *http://piusx.org.pl*

Spausdino SPAB "Lietuvos geležinkeliai" Leidybos centro spaustuvė, Mindaugo g. 12/14, LT-2650 Vilnius.

Sveiki sulaukę šventų Velykų!